

**СПЕЦИАЛНА
ПЕДАГОГИКА**

София, юни 2005

ISSN 1310-7003

СПЕЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА

Списанието се издава от катедрата по специална педагогика на Софийския университет "Св. Климент Охридски"

Главен редактор

Златко Добрев

Проф. д-р, СУ "Св. Кл. Охридски"

Редакционна колегия

Антоанета Георгиева

гл.ас., СУ "Св. Кл. Охридски"

Виктория Радева

Проф.дмн, СУ "Св. Кл. Охридски"

Владимир Радулов

Проф.дпн, СУ "Св. Кл. Охридски"

Георги Бижков

Проф.д-р, СУ "Св. Кл. Охридски"

Ивайло Петров

Доц д-р, СУ "Св. Кл. Охридски"

Катерина Караджова

Доц.д-р, СУ "Св. Кл. Охридски"

Людмил Мавлов

Проф.дмн., Медицинска академия

Цанка Попзлатева

Доц.д-р, СУ "Св. Кл. Охридски"

Цветанка Ценова

Доц.д-р., СУ "Св. Кл. Охридски"

Цветанка Горчева

Министерство на труда и социалната политика

Editor

Zlatko Dobrev

Prof. D.Ed., Sofia University

Editorial board:

Antoaneta Georgieva

Sofia University

Victoria Radeva

Prof.,D.Med.,Sofia University

Vladimir Radoulov

Prof.,D.Ed.,Sofia University

Georgi Bijkov

Prof.,D.Ed.,Sofia University

Ivailol Petrov

D.Ed.,Sofia University

Katerina Karadjova

D.Ed.,Sofia University

Ludmil Mavlov

Prof.,D.,Med.,Sofia University

Tzanka Popzlateva

D.Ed.,Sofia University

Tzvetanka Tzenova

D.Ed.,Sofia University

Tzvetanka Gorcheva

Ministry of Labor and Social Policy

Издателска политика: Списание "Специална педагогика" се публикува на тримесечие

Редакция:

София, 1574, бул. "Шипченски проход" 69-А ФНПП, катедра "Специална педагогика"

тел./факс: (02) 72 21 71; 970 62 26

Печат: "Експреспринт"

Професионална реализация и адаптация на лицата с увреден слух

Весна Лазаровска, магистър по специална педагогика
Македония, Скопие, Клиничен център за
рехабилитация на слуха и говора

Professional realization and adaptation of hearing impaired individuals

Vesna Lazarovska,
Mag. in Special Education,
Republic of Macedonia

Abstract:

This article deals with some aspects of the complex issue of professional realization and adaptation of hearing impaired individuals in Republic of Macedonia.

The basic role of parameters as the degree of hearing impairment, the level of education and others for the level of professional realization and adaptation is discussed.

УВОД

Рехабилитацията е сложна дейност. Важно е да се определят целта, принципите, методите и средствата при обучението на лицата със слухови нарушения. Това има важна роля за социалната интеграция и преодоляването на всички препятствия в развитието на различни етапи от онтогенезиса.

Професионалната рехабилитация включва различни методи и принципи. Чрез тях лицата с увреден слух могат да се включат в активна професионална дейност. Може да се адаптира сполучливо на старото или ново работно място и да постигне добро равнище на професионално развитие.

Понятието професионална подготовка означава развитие на способностите чрез методите на образованието и възпитанието. Необходимо е, успоредно с общите способности да се установят също потенциалните възможности на всяка личност. Самата професионална подготовка е резултат от общото и специалното образование (Янкович, 1994).

Нашите автори

(за връзки и контакти)

Весна Лазаровска
магистър, Клиничен център за рехабилитация на слуха, говора и гласа,
Скопие, Македония
 моб. тел.: +389 75 676 020, e-mail: vesnalazarovska@yahoo.com

Румяна Велкова
доктор, хон. ас. във ФНПП, СУ "Св. Климент Охридски"
 тел.: 9706231

Таня Беева
докторант във ФНПП, СУ "Св. Климент Охридски"
 тел.: 9706228

Светлана Христова и др.
зл. ас. във ФНПП, СУ "Св. Климент Охридски"
 тел.: 9706232

Боянова и др.
доц, д-р, Нов български университет
 тел.: 9706226

Богдана Александрова и др.
БАН, Институт по психология
 тел.: 9793043

Катерина Щерева
логонед, София, Държавен логонедичен център
 Тел.: 0898795413

Радослав Райчев и др.
проф. д-мн, Шуменски университет
 тел.: 9706226

Д-р Мира Цветкова-Арсова
зл. ас. във ФНПП, СУ "Св. Климент Охридски"
 тел.: 9706229

Изисквания към постъпващите материали:

Списанието излиза 4 пъти годишно и публикува статии в областта на специалната педагогика.

Три копия на статията с обем от 5 до 10 стандартни машинописни страници (60 знака, 30 реда), или компютърна дискета 3,5", съдържаша материала.

Статии с обем по-малък от 5 страници се приемат като кратки съобщения.

Необходими данни: имената на автора, звание и научна степен, месторабота и адрес за кореспонденция.

Статията се придружава от заглавие и резюме на английски език до 100 думи.

Литературата, използвана в статията, се цитира с името на автора, в скоби годината на издаване на използвания източник и то на самото място в текста, където се цитира.

В края на статията се прилага списък на използваната литература, оформен в съответствие с библиографските изисквания.

Пример:

1. Lahey, M., Language Disorders and Language Development, 1988.

Съкращения в терминологията са нежелателни с изключение на най-общоприетите в специалната педагогика, като не нарушават четивността на текста. Ако се използват съкращения, те се дават в скоби след първото цялостно появяване на термина в статията.

Препоръчително е таблиците да се избягват, като информацията се представя във възможно най-обобщен вид.

Статии могат да се придружават от фотоматериали само при крайна необходимост.

Неодобрените от редакционната колегия статии не се връщат на авторите.

Всеки автор носи отговорност за фактологията и научния анализ на материала.

Notes to contributors:

The Journal appears four times a year and publishes variety of articles relevant to Special Education.

Preparation of manuscript: Articles must be type double-spaced throughout on A4 paper (60 characters per line/30 lines per page. The preferred length of paper is from 5 to 10 pages. Papers outside this range may be considered at the discretion of the Editor. All papers will be refereed by the Editorial board. Article will be accepted in any language, although the publication language of the Journal is Bulgarian.

Three copies of the manuscript should be sent to the Editor. A separate title page should contain the author name, title and correspondence address.

A summary of no more than 100 words, written in English, should be included.

References: Authors are asked to pay particular attention to the accuracy and correct presentation of references. In text references should be cited by giving the author's name and year of publication (Cottinwall 1996). A reference list should appear at the end arranged alphabetically by order and chronologically for each author.

Example:

1. Lahey, M., Language Disorders and Language Development, 1988.

Abbreviations are not normally admitted.

Tables & Photos: The use of tables and photos is not recommended.

Articles not accepted are only returned by request.

The authors hold themselves responsible for the facts and scientific analysis in their article.

All manuscripts and editorial communications should be addressed to the Editor:

Zlatko Dobrev

Department of Special Education

Faculty of Primary & Pre-school Education

University of Sofia

69-A Shipchenski prohod St.

1574 Sofia, Bulgaria

phone/fax: (+359 2) 722 171; 970 62 26